

Lakivaliokunta 14.4.2026

Rikosseuraamuslaitos

Marko Hokkanen, asiakasprosessien vastuualueen johtaja

Riitta Kari, operatiivisen toiminnan vastuualueen johtaja

Mistä on kyse

---

1. Rikosseuraamuslaitoksen organisaatiouudistuksen toinen vaihe
2. Rikosseuraamusalan koulutusjärjestelmän uudistaminen
3. Yksityisten palveluiden hankkimisen tarkempi sääntely

Miksi muutosta tehdään?

- **Organisaation kipukohdat**
  - Toiminnassa edelleen yhdenmukaistamisen tarvetta.
  - Lähiesihenkilötyöhön ei ole riittävästi aikaa.
  - Vastuuvirkamiesmalli ei toimi vankiloissa.
  - Johtamisjärjestelmä osin epäselvä.
- **Koulutusjärjestelmän kehitystarve**
  - Koulutettujen vartijoiden määrä ei vastaa kysyntään vankiloissa.
  - Järjestelmä ei ole ollut riittävän joustava eikä saavutettava valtakunnallisesta näkökulmasta.

Keinot kipukohtien ratkaisemiseksi

Toiminnan yhdenmukaisuutta vahvistetaan

- Virkarakenteet, virkanimikkeet ja tehtäväkuvat yhdenmukaistetaan.
- Mallitehtäväkuvat varmistavat selkeät roolit ja mahdollistavat ydintehtäviin keskittymisen.
- Keskeisiä tehtäväkokonaisuuksia koordinoidaan rise-keskustasoisesti.

Vastuuvirkamiesmalli uudistetaan

- Vankiloissa vastuuvirkamiehiksi nimitetään jatkossa erityisohjaajat, joille kuuluu vangin rangaistusajan prosesseista huolehtiminen.
- Vartijoiden työaikaa vapautuu ydintehtäviin: valvontaan ja ohjaukseen.

Lähiesihenkilötyötä vahvistetaan

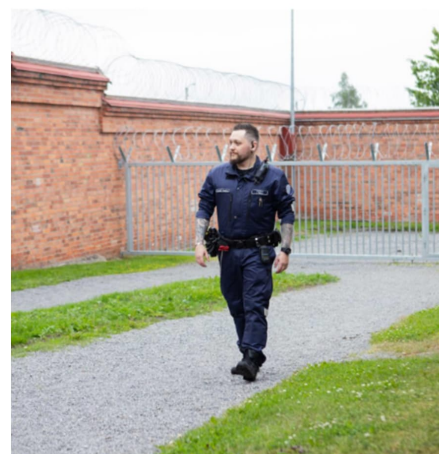
- Tiimikoot yhtenäistetään, kohtuullinen alaisten määrä mahdollistaa läsnäolon ja työn ohjaamisen.
- Ylivartijat johtavat moniammatillisia tiimejä.

Johtaminen selkiytyy ja yhdenmukaistuu

- Johtamisjärjestelmä määrittelee jatkossa selvästi, kuka johtaa, miten ja missä.
- Johtotiimit yhdenmukaistetaan vankiloissa ja yks-toimistoissa.
- Valmistelutyö kytetään osaksi johtamisjärjestelmää.

Koulutusjärjestelmän uudistamisella varmistetaan koulutetun henkilöstön saatavuus

- Nykyisen väylän (ns. opiskelijaväylä) rinnalle toiseksi koulutuspoluksi tulee mahdollisuus suorittaa tutkinto vartijan työn ohessa (ns. työssäoppimisväylä).
  - Rikosseuraamusalan tutkintokoulutusta ei esitetä lakkautettavaksi.
  - Koulutusmahdollisuuksia laajentamalla varmistetaan riittävä koulutettujen vartijoiden määrä vankiloihin eri puolilla Suomea.
- RSKK:n toimintaa ja tutkintokoulutusta vahvistetaan jo perustetuilla uusilla viroilla.
- Lähiopetusta ei lopeteta eikä kaikkea koulutusta aiota siirtää etäopintoihin.
- Rikosseuraamuslaitoksen rajalliset koulutusresurssit on kohdennettava täysimääräisesti vartijan tutkintokoulutukseen ja henkilöstön täydennyskoulutukseen. Tämän lisäksi on tärkeää tehdä oppilaitosyhteistyötä.

Yksityisten palveluiden hankkiminen

- Tarvitaan täsmällinen laintasoinen sääntely.
  - Säädetään, mitä palveluita hankinta voi koskea ja mitä hankinnalta edellytetään.
- Palvelujen hankkiminen yksityisiltä palveluntuottajilta vahvistaa edellytyksiä järjestää toimintansa kokonaistaloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti sekä tukee resurssien kohdentamista ydintehtäviin.
- Ydintyötä ei ulkoisteta.
  - Rise voi ostaa avustavia ja tukevia palveluja, vastuu säilyy Risellä.
  - Rise hankkii mm. ruokahuollon- ja päihdepalveluita.